

Fri från att vänta av Vendela Tängerstad

Den kala, bittra vinden får istapparna att falla ner från takrännorna. På gatorna skyndar sig de som har en plats att gömma sig från vintern på, fort iväg. De vill bort från den hotfulla kylan och den mörka kvällen. Men ute på gatorna rör sig också de som inte har en plats att gå till. Som strövar omkring i jakt på en plats att vila under natten. Mannen som saknar något har en plats att gå till. För det är inte platsen han saknar. Han skyndar fram på med de hala trottoarerna längs de frusna portarna. Ikväll ska han hitta den han saknar.

En annan man, mannen som känner att han har allt, kliver samtidigt av bussen. Han ser sig planlöst omkring. För han är en av de utan en plats att gå till. Det är kanske det enda han saknar ikväll, känner han.

Mannen som saknar något är nervös. Tänk om den han saknar inte kommer? Tänk om den han saknar, inte är som den borde vara? Han viftar bort orosmolnet. Vad kan egentligen gå fel? Det är ju trots allt sin pappa han ska träffa! Han öppnar dörren till restaurangen där far och son ska återförenas. Men hans far är inte där än. Sonen sätter sig ner, tar tre djupa andetag. Han känner lukten av saffran och stearin, precis som det ska vara i december. Han hör kockarna i köket hojta till varandra, slamret av kastruller och tallrikar. Han tänker på vad som ska hända, hur han äntligen ska få vara någons son igen, istället för att bara var en son. Snart kommer han inte längre vara den som saknar något!

På baren några hus bort sitter mannen som har allt. Här luktar det smuts och urin. Baren är tyst och tom på folk. Men mannen är glad ändå. Bartendern serverar mannen hans öl och frågar om mannen firar något. Det är nämligen inte många som sitter själva på en bar i mitten av december och unnar sig en öl med ett sådant flin på läpparna som denna mannen har. -Jag är fri! skrattar mannen. Jag är inte längre en man i ett fängelse, jag är en man på en bar! Bartendern skrattar också, serverar mannen som inte längre är i fängelse en till öl och säger att mannen får den, för det förtjänar han. Mannen från fängelset, mannen som redan har allt, har nu en till öl. Han sätter den till munnen. Han hade glömt den här känslan, känslan av att vara fri! Hur ölen kan krama en inifrån och trycka ut hans bekymmer! Han blir varm och glad. Betsäller några fler och skrockar högt och glatt. Han kastar en snabb blick på klockan innan den tredje ölen sveps. För han hade ingen plats att gå till och han saknade ingenting, men han hade en tid att passa. Men han minns inte längre vilken tid eller varför, för med bekymren trycktes också tankarna ut.

Mannen som är någons son väntar länge. Han ser på klockan, sen ser han ner mot dörren och sedan upp på klockan igen. Fortfarande ingen far. Han känner blickarna från de som jobbar på restaurangen. Hur de tittar ut genom fönstret i dörren in till köket och viskar till varandra. Tycker synd om honom, som en mamma som ser sitt barn lida men inte får hjälpa det. Mannen som är någons son blir arg, för han vill inte

ha en mamma som tycker synd om honom. Han vill ha en pappa som kommer när han lovar att han ska det! För han lovade! Att den här gången skulle han inte glömma. Äntligen skulle mannen som saknar något ha den han saknade! Men sonen blir den som känner sig dum. Jag borde ha fattat, tänker han. Ingen kan bara plötsligt förändras, så varför förväntade han sig att någon ändå skulle göra det?

Mannen känner sig som ett barn. Ett barn som gråter efter pappa. För det är precis det han gör. Och det är precis så han alltid gjort. För det var aldrig någon som faktiskt kom, trots att de

lovade. På föreställningarna, på skolavslutningarna, på fotbollsmatcherna. En tyst tårullar ner för mannens kind. Han biter ihop läpparna och blundar. Han vill inte längre tänka på alla de gånger när det blivit fel. Det var ju därför de skulle träffas. Ikväll skulle vara en chans för hans pappa att göra rätt. Att visa att de visst kan ha det trevligt.

Men hans chans var över. Det är dags att sluta vara inlåst i väntan på något som aldrig kommer ske, tänker sonen. Han gnuggar sig i ögonen och torkar tårarna. Dricker upp sitt vatten och går ut i kylan igen. Snöovädret biter tag i hans kinder och fryser hans svullna, våta ögon till is. Mörkret omfamnar honom hårdare än kappan, trots att han drar den så tätt kring sig som han kan. Portarna är hårt igen dragna och fönsterna täckta för att skydda dem innanför mot kylan. Både de som har någonstans att gå och de som inte har det har gömt sig från den kalla natten. Sonen känner att han inte kommer klara att gå hem med sina frusna kinder och fingrarna som känns som istappar. Han kastar sig in genom närmaste olåsta port. Han tar av sig kappan och skakar bort snön ur håret. Sedan tittar han sig omkring. Han har hamnat på en bar han inte varit på tidigare. Det dunkla skenet från dem gamla, utbrända stearinljusen kastar skuggor över väggarna och taken. Mannen som saknar något sätter sig bredvid mannen som har allt. De tar varsin öl och dricker i tystnad. Tar en stund för att fundera på sina egna problem.

Mannen som saknar något försöker glömma. Glömma kvällen som gått och sorgen. Det känns som ett ännu större hål nu än innan. Han saknar något ännu mer. Han är fast. Men han kommer alltid vara fast, fast i saknaden av något, och utan en pappa som kan trösta. Han vill bli fri från väntan på fadern han vet aldrig kommer komma.

Mannen som har allt försöker komma ihåg. För ju fler glas han sveper, desto mindre av det han skulle göra kommer han ihåg. Men oron ökar. Det känns plötsligt som att det viktigaste han har är den lilla informationen han tappat. Han känner sig förlorad. Han är fast. För trots att han äntligen är fri från fängelset kommer han inte loss. Han är fast bakom sitt egna galler, ett fängelse inom honom själv, där den enda nyckeln som kan låsa upp hans väg till frihet är det han har glömt. Han inser, att han kanske faktiskt inte har allt.

Mannen som inte vet om han har allt vänder sig mot mannen som saknar något. Han iakttar honom tyst. Ser hur mannens svullna, röda blick flackar runt rummet, över baren där bartendern börjar plocka undan för kvällen. Hans ben som studsar upp och ner. Hans rufsiga hår som han nervöst för handen genom, om och om igen. Som att han försöker dra ut oron han har innanför skallen. Vad har en ung herre som honom att oro sig över, funderar mannen som inte vem om han har allt. Han tycker att mannen som saknar något påminner om hans son.

Ja! Just det! Hans son, som han skulle komma ihåg när han kom ut ur fängelset! För mannen som inte vet om han har allt vet ändå att han har ändå en son, han är en far! Han är mannen som är en far! Men det känns ändå som att det är något mer han har glömt. Något som har med sonen att göra... Han önskar att han inte hade tagit den där sista ölen. Utan den hade han kommit ihåg.

Mannen som är en son känner den andre mannens blick. Han vänder sig försiktigt mot honom, som ett skrämt rådjur. Mannen som är en far ler svagt mot honom. Ett nästintill tandlöst flin. Man förstår att han varit med om tillräckligt i sitt liv, både bra och dåligt. Hans andedräkt slår mot mannen som är en son. Det luktar unken och öl. Ändå tycker mannen som är en son att mannen som är en far känns trygg och som hemma. Till slut tar båda deras nyfikenhet över.

Mannen som är en far hinner hitta orden först.

-Vad gör en ung man som du ute alldeles själv på en bar bredvid en gammal man som mig?

frågar mannen som är en far.

Mannen som är en son börjar berätta. Hur han är en son utan far som aldrig lär sig att inte tro på löften. Han berättar om alla föreställningar, alla skolavslutningar, alla fotbollsmatcher där han blivit lämnad och bortglömd. Och hur han, än en gång, är den som gråter efter pappa. Mannen som är en far sitter i tystnad och lyssnar. En tår rullar långsamt ur hans ögonvrå. Men han stoppar det inte. Mannen som är en far sitter bara tyst och ser på mannen som är en son. Och då förstår mannen som är en son. Han vill inte fråga, för han vet redan svaret, men han gör det ändå.

-Vad gör du här då? viskar mannen som är en son till mannen som är en far.

Mannen som är en far sväljer högt innan han svarar.

-Jag missade en middag med min son, säger han skamset och sneglar på sonen.

De tittar på varandra. Plötsligt ser det ut som att sonen hittar ett lugn i tystnaden och i faderns kvävda gråt. För nu är det fadern som gråter efter sonen. Sonen reser sig och börjar gå mot dörren. Han känner faderns blick i sin rygg och stannar upp, men vänder sig inte ens mot sin fader.

-Trots att det aldrig var jag som satt i fängelse känner jag mig äntligen fri, för nu är jag fri från att sakna dig, säger han med stadig röst.

Sedan knuffar han upp dörren och stegar ut i kylan med självsäkra steg. För han känner det verkligen. Han är fri, och han är inte längre den som saknar sin far, för det gör han inte. Han känner inte att han behöver en far för att klara sig, och han behöver inte känna att faderns problem är hans fel. Han är mannen som har allt.

Men fadern han lämnar inne på baren, är inte längre mannen som har allt. Och han är inte den som blir fri. För den mannen saknar sin son. Han är mannen som saknar något.